

16

ආර්ථික අධ්‍යාපන නිකේතන හා විදුදුසු සරසවිය

වෛද්‍ය පී. ආර්. ඇන්තනීස්

අපේ විශ්වවිද්‍යාල පද්ධතියේ සමාරම්භක කාන්තා කුලපති පදප්‍රාප්ත ආචාර්ය විමලා ද සිල්වා මහත්මිය ඉදිරියෙහි මෙම දේශනය පවත්වන්නට ලැබීම ඉමහත් භාග්‍යයක් ලෙස සලකමි. ඇය සතුව පවත්නා පාණ්ඩිතය සම්බන්ධවත්, ඇගේ ඉතා ප්‍රසන්න ඇවතුම් පැවතුම් සම්බන්ධවත් මා තුළ නිරන්තර හක්තියක් පවතියි. ඊට අමතරව ඇය උසස් අධ්‍යාපනය සම්බන්ධයෙන් කරන ලද ඉමහත් සේවාව ගැනද මා තුළ ගෞරවනීය හැඟීමක් පවතියි. ඇයට ඉක්මන් සුවයත්, මනා සෞඛ්‍යයත් ලැබේවායි මා පතන්නේ අප රටේ උසස් අධ්‍යාපන කාර්යයෙහි ලා ඇගෙන් ඉටු විය යුතු කුදු මහත් කාර්යභාරය ඉටු වනු දකිනු රිසියෙනි. අති උසස් සම්ප්‍රදායකට උරුමකාරකම් කියන්නා වූ ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයෙහි ඔබ සෑම සියළු දෙනා ඉදිරියෙහි ම මෙසේ සිටින්නට හැකි වීම ගැන මම වඩාත් සතුටු වෙමි.

කවර නාමයකින් හැඳින්වූවත්, - විශ්වවිද්‍යාල පිළිබඳ සම්ප්‍රදාය අප රටට අමුත්තක් නොවේ.

බටහිර රටවල ප්‍රථම විශ්වවිද්‍යාලය ආරම්භ වූයේ ක්‍රි.වර්ෂයෙන් 11 වැනි සියවසෙහිදී ඉතාලියෙහිය. ඒ බොලෝනියා විශ්වවිද්‍යාලයයි. නමුත් අනුරාධපුර මහාවිහාරයෙහි ක්‍රිස්තු පූර්ව 250 සිට 210 දක්වා පැවැති එවැනි අධ්‍යාපනික මධ්‍යස්ථානයක් කෙතරම් ජනප්‍රිය වීද යත් භාරතයේ සිට බුද්ධසෝඡ හිමියෝද එතැනට පැමිණියහ. තවත් බොහෝ විද්වත්තුද එතැනට පැමිණ ශාස්ත්‍ර ගවේෂණයෙහි යෙදුණාහු මතු පමණක් නොව අධ්‍යයනයද කළහ.

අභ්‍යගිරි අධ්‍යාපනික සංකීර්ණයෙහි ශිෂ්‍යයෝ පන් දහසක් අධ්‍යාපනය හැදෑරූහ. එය සම්පූර්ණ වරප්‍රසාද සහිත අන්තර්ජාතික සම්බන්ධතා සහ අනුබද්ධ විද්‍යායතන ද සහිත විද්‍යා පීඨ පහකින් සැදුම් ලද්දේය. සමහර අනුබද්ධ ආයතන පැවැත්වෙත් මියන්මාර්, සුමාත්‍රා, තායිලන්තය, චීනය සහ ඉන්දියාව යන රටවල්වලය. අවුරුදු 1500 කට පමණ පෙර එනම් ක්‍රිස්තු පූර්ව 89 සිට 77 දක්වා කාලයේදී එම සමෘද්ධිමත් අධ්‍යාපනික මධ්‍යස්ථානය වෝළ ආක්‍රමණිකයන්ගේ මූලෝත්පාටනයට ලක් වූ බව පෙනේ.

තදනන්තරව, ශ්‍රී ලංකාව එක්සේසත් කොට සාමය සහ සමෘද්ධිය කැඳවා ගෙනැවිත් අවුරුදු 57ක් තුළ රාජ්‍ය විචාරණය කළ පරාක්‍රමබාහු රජතුමා පහළ විය. මෙම පසුබිම තුළ ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය එවැනි මහාර්ඝ බුද්ධිමය සම්ප්‍රදායකට උරුමකම් කියයි. ලෝක ඉතිහාසයෙහි අවුරුදු 50කට වැඩි කාලපරිච්ඡේදයක් රජ කළ රජවරුන්ගේ සංඛ්‍යාව අතේ ඇඟිලිවලට සීමාවෙයි. නිදසුන් ලෙස සඳහන් කළහොත් ප්‍රාන්ස් ජෝසප් නම් ඕස්ට්‍රියානු අධිරාජ්‍යා වර්ෂ 68 ක් රජකම් කළේය. චිකටෝරියා මහ රැජින අවුරුදු 63 ක් රාජ්‍ය විචාරණය. හිරෝහිතෝ අධිරාජ්‍යා වසර 61ක් රජකම් කළේය.

හයවැනි පරාක්‍රමබාහු රජු වසර 57 ක් සිරිලක රාජ්‍ය කළේය. ඒ ක්‍රිස්තු වසර 1450 සිට 1467 දක්වාය. එම නරපතියා ඉතා ප්‍රඥාවන්ත උසස් බුද්ධිමතෙකි. මේ නිසා රටේ කිසිදාක නොවූ විරූ ඉහළම

මට්ටමේ සාහිත්‍ය කලා ප්‍රබෝධයක් ඇති විය. කලා කෘති නිර්මාණය වූයේ අසිරිමත් ලෙසය. පිරිවෙන්වල ශාස්ත්‍ර පාරග හික්ෂුන් වහන්සේලා වැඩ වාසය කළාහු ග්‍රන්ථ රචනා ද කළ සේක. ග්‍රන්ථ රචනාවෙහිද, කාව්‍යකරණයෙහිද, උන්වහන්සේලා තැබූ කීර්තිනාමය අදත් දනන් තුඩ තුඩ පවතියි.

මෙම අධ්‍යාපනික මධ්‍යස්ථානයන්ගෙන් වඩාත් සම්භාවනාවට පත් වූයේ තොටගමුවේ විජයබා පිරිවෙනයි. එහි පිරිවෙන්පතිධුරය හෙබැවුවෝ ශ්‍රී රාහුල හිමියෝය. උන්වහන්සේ කාව්‍යශේඛරය, සැලලිහිණි සන්දේශය සහ පැරැකුම්බා සිරිත ද රචනා කළහ. එම විද්‍යාස්ථානයෙහි වෛද්‍ය විද්‍යාව ද උගන්වන ලද්දේය.

එතුමන් සතුව පැවැති අපූර්ව කාව්‍ය නිර්මාණශක්තිය එකම කෘතියකින් වුවත් විශද වන බව කියනු ලැබේ. ආචාර්ය ආනන්ද තිස්ස ද අල්විස් එම කාව්‍ය රචනාව ගැන මෙසේ කියයි.

“රාහුල හිමියෝ කෝට්ටේ නගරය ගැන වර්ණනා කරති. උන්වහන්සේ ස්වීය රචනාවෙහි මවන සංකල්ප රූප අපේ ඇස් මත්තට ගෙන එයි. අපේ චින්තනය එයින් ප්‍රබෝධවත් වෙයි. අතීතයෙන් එන සැමරුම් හඬක් ලෙස එම වැණුම පාඨකයාගේ සිත කළඹාලයි.

ගුත්තිල කාව්‍ය රචනා කළ ගලතුරුමුල පිරිවෙන්පති වැන්නැවේ හිමියෝ ද ශබ්දාලංකාරයෙන් ද අර්ථාලංකාරයෙන් ද පරිපූර්ණ වූ ශ්‍රේෂ්ඨ කාව්‍යමය නිර්මාණයක් ලෙස ගුත්තිල පඬිවරයාගේ විණාවාදනය ශ්‍රවණය කරමින් දෙවගනක් නර්තන පෑ ආකාරය මනාව විග්‍රහ කළහ. එකල පැවැති අනික් විද්‍යාස්ථාන අතරට පැපිලියානේ සුනේත්‍රාදේවී පිරිවෙනත්, වනරතන සංඝරාජයන් වහන්සේගේ නායකත්වයෙන් පැවැතුණු කැරගල පද්මාවතී පිරිවෙනත්, සඳහන් කළයුතුයි. විද්‍යාගම පිරිවෙන්පති වූවාහුද ප්‍රසිද්ධ කවියකු වූ විද්‍යාගම හිමියෝ ය. උන්වහන්සේගේ අතින් නිමහම් දුටු ලෝවැඩ සඟරාව සහ බුදුගුණ අලංකාරයන් ශ්‍රේෂ්ඨම කාව්‍ය රචනා ලෙස පිළිගැනෙත්.

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය මෙම මහා සම්ප්‍රදායට හිමිකරුවෙකි. ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයෙහි ආචාර්ය ප්‍රාචාර්යවරුන්, විද්‍යාර්ථීහුත්, මෙම සම්ප්‍රදාය සම්බන්ධයෙන් දැනගත යුත්තාහු ප්‍රොසාසිභාවයට ද පත් විය යුත්තාහ. එම සම්ප්‍රදාය තවදුරටත් ප්‍රවර්ධනය ඔබ සතුය. එකී සම්ප්‍රදාය හඳුනාගැනීම අහම්බෙන් සිදු වූවාක් මෙන් සලකුණු කෙරෙන්නක් නම් වැලිවිටියේ සෝරත නායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ එම විශ්වවිද්‍යාලයෙහි ප්‍රථම උපකුලපති ධුරයෙන් පිදීමයි. මම උන්වහන්සේට වරක් සැත්කමක් කළෙමි. එයින් පසුව උන්වහන්සේ ළඟින් ආශ්‍රය කළ අතර උන්වහන්සේගේ පාණ්ඩිතයට මම අදත් ගරු කරමි. උන්වහන්සේගෙන් ලැබුණු පරිත්‍යාගයක් මම අදත් ගෞරවයෙන් සිහිපත් කරමි. එය නම් ශ්‍රී සුමංගල ශබ්දකෝෂයයි.

විශ්වවිද්‍යාල යනු එක්රැම් ගෙවල් ලෙස, නිර්මල වස්තු ලෙස, සංවෘත ආයතන ලෙස, හුදකලා ඒකක ලෙස පැවතුණු යුගය අවසාන වී බොහෝ කල්ය. විශ්වවිද්‍යාලවල සජීවභාවය ඉවත් වී ගොස් ඇත. වර්තමාන සංකීර්ණ ප්‍රජා ජීවිතයට සහ සම්බන්ධයක් නැති තත්ත්වයට පත් වී ඇත. ජීවිතයේ හැමදෙයක්ම වෙනස් වන බැවින් එය ඉක්මනින් වෙනස් වන බැවින්, විද්‍යාවේ සහ තාක්ෂණයේ නව සොයාගැනීම් සමඟම තොරතුරු ප්‍රවාහය ද ඉක්මනින් අප වෙත ළඟා වෙයි. කාලය සමඟ ද ඉදිරියට යාමට නම් විශ්වවිද්‍යාල ද මෙම වෙනස්වීම් සමඟ සමගාමී ගමනක් ආරම්භ කළයුතුයි. ශාස්ත්‍ර ප්‍රමිතීන් පිළිබඳ ඉහළම සම්භාවනීය තත්ත්වය විශ්වවිද්‍යාල මඟින් ආරක්ෂා කොට වර්ධනය කර ගත යුත්තේය. එසේම එම ශාස්ත්‍රීයභාවයන් සමඟම ප්‍රායෝගික ලෝකයන් අතර සමතුලිතාවයක් ඇති කර ගත යුතුය. ශාස්ත්‍රීය සම්ප්‍රදාය දියාරු නොකොට අබණ්ඩව රැක ගත යුතුයි. එසේ නොවුණ

හොත් එය විශ්වවිද්‍යාලයක් නොව බහුතාක්ෂණික ආයතනයක තත්වයට පත්වන්නේය. උපාධි අපේක්ෂකයා තමන්ගේ නිවාඩු කාලවල පවා තම ශාස්ත්‍රීය ඥානය පුළුල් කර ගැනීම සඳහා ප්‍රායෝගික කාර්යයන්හි නිරත විය යුත්තේය. එහෙයින් උපදේශනය සහ මාර්ග දර්ශක ඒකක පවත්වා ගෙන යාම අත්‍යවශ්‍ය වෙයි. ඒවා උපාධි අපේක්ෂකයන් තුළ සක්‍රීය ආකල්පයක් ජනනයට හේතු වෙයි.

අවසාන වශයෙන් උපාධිලාභීන්ට වචනයක් කිවයුතුව ඇත. ඔබේ කාලය අපතේ නොයවන්න. දැනුම සමග සමාන කළහැකි වෙනත් කිසිදු වස්තුවක් නොමැත්තේය. විශ්වවිද්‍යාලය පිරිසිදුව තබා ගන්න. ඔබේ ම අනාගත සහෝදරයාට සහ ඔබේ දූදරුවන්ට හොඳ පරිසරයක් ඇති කර තබන්න. ඔබට තෘප්තිමත් ජීවිතයක් ප්‍රාර්ථනා කරමි.

1999.12.14